

Position paper box 3 - FBNed | Familiebedrijven Nederland

Deskundigenbijeenkomst 'fiscaliteit, recht, en overheid' met betrekking tot de Wet werkelijk rendement box 3 | 19 mei

Het box 3-stelsel op basis van vermogensaanwasbelasting heeft een grote impact op bedrijven met illiquide aandelen. Dit zijn aandelen in niet-beursgenoteerde bedrijven, zoals familiebedrijven of start- en scale-ups.

FBNed | Familiebedrijven Nederland wil in deze position paper duidelijk maken wat deze impact betekent voor familiebedrijven met aandeelhouders in box 3, en hoe dit kan worden verholpen.

Het kabinet erkent de problemen rond illiquide aandelen.¹ Voor aandelen in start- en scale-ups wordt daarom een uitzondering gemaakt: deze vallen onder een vermogenswinstbelasting. Daarbij wordt belasting geheven op het moment dat liquiditeit ontstaat, bijvoorbeeld bij verkoop. Voor familiebedrijven wordt deze uitzondering niet geregeld, terwijl daar sprake is van dezelfde problematiek.

Familiebedrijven in de knel door nieuwe box 3-wetgeving

Het is opmerkelijk dat vanuit het oogpunt van fiscale consistentie dat illiquide aandelen in familiebedrijven niet onder eenzelfde belastingregime komen te vallen als andere illiquide aandelen. Ook daar heeft het wetsvoorstel directe gevolgen voor de bedrijfsvoering.

Bij familiebedrijven met aandeelhouders in box 3 zal jaarlijks belasting worden geheven over een waardestijging die nog niet is gerealiseerd. Deze aandeelhouder heeft dan geen liquide middelen ontvangen, maar moet wel belasting betalen. Hierdoor komt er druk te staan op de liquiditeit van het bedrijf. Daarnaast kunnen werknemers ook via werknemersparticipatie aandeelhouders zijn, die vaak in box 3 vallen.

In de praktijk betekent dit dat vermogen uit het familiebedrijf moet worden gehaald om de vermogensaanwasbelasting te betalen. Dit beperkt de ruimte voor investeringen, innovatie, groei en bedrijfsopvolging. Terwijl deze ruimte van cruciaal belang is voor de economische én maatschappelijke meerwaarde van het familiebedrijf.

De gevolgen van een vermogensaanwasbelasting voor familiebedrijven is substantieel en verslechtert de concurrentiepositie ten opzichte van andere bedrijven. Daarom is het noodzakelijk om familiebedrijven onder een vermogenswinstbelasting te laten vallen.

Vermogenswinstbelasting vermindert de regeldruk

Daarnaast brengt een box 3-systeem op basis van vermogensaanwas jaarlijkse waardering en complexe administratieve druk met zich mee. Een familiebedrijf staat niet aan de beurs genoteerd en kent daarom geen continue prijsvorming van de aandelen. Dit vraagt veel van de onderneming,

---

¹ *“Een nadeel van een vermogensaanwasbelasting is [...] echter dat belasting wordt geheven over waardeontwikkelingen die [...] nog niet te gelde [zijn] gemaakt. Dit nadeel speelt met name een rol bij vermogensbestanddelen die niet eenvoudig te gelde te maken zijn. [...] Daarom wordt een uitzondering voorgesteld voor onroerende zaken en aandelen in startende ondernemingen. Bij deze vermogensbestanddelen wordt de waardeontwikkeling belast als deze gerealiseerd is”,* memorie van toelichting Wet werkelijk rendement box 3, pagina 7.

belastingplichtigen en het kan ook bij de Belastingdienst leiden tot extra werk in verband met waarderingsmethoden en onderbouwing.

Bij een vermogenswinstbelasting hoeft niet jaarlijks over de waardeontwikkeling te worden afgerekend. Waardering is dan vooral relevant bij verkrijging, vervreemding en overdracht. Dat vermindert de regeldruk en sluit beter aan bij het moment waarop liquiditeit beschikbaar komt.

Laat alle illiquide aandelen onder een vermogenswinstbelasting vallen

Op dit moment vallen illiquide aandelen van start- en scale-ups onder een vermogenswinstbelasting. Illiquide aandelen in familiebedrijven krijgen deze behandeling niet.

Dat onderscheid is moeilijk uitlegbaar. Het probleem is niet of een onderneming een start-up, scale-up of familiebedrijf is, maar dat de aandelen illiquide zijn. Zolang aandelen niet eenvoudig kunnen worden verkocht, kan belasting verschuldigd zijn zonder dat daar liquiditeit tegenover staat.

Daar komt bij dat familiebedrijven 61% van alle bedrijven vertegenwoordigen en bijna 3 miljoen banen bieden. Het uitsluiten van familiebedrijven heeft daarom gevolgen voor de gezondheid van onze economie.

Een vermogenswinstbelasting voor alle illiquide aandelen zou terecht zijn. De illiquide aandelen hebben economisch ook een ander karakter dan liquide aandelen, bijvoorbeeld in beursgenoteerde bedrijven. Dit karakter vertaalt zich onder andere in het ontbreken van een liquide markt en het ontbreken van prijsvorming.

Oproep: Neem de impact op het familiebedrijf serieus

De impact van een vermogensaanwasbelasting is groot voor familiebedrijven met aandeelhouders in box 3. Het stelsel past niet bij de manier waarop familiebedrijven ondernemen: gericht op continuïteit, langetermijninvesteringen en behoud van zeggenschap binnen de onderneming.

FBNed | Familiebedrijven Nederland roept daarom op om:

- 1. de de gevolgen van een vermogensaanwasbelasting op familiebedrijven serieus te nemen.**
Erken dat familiebedrijven met aandeelhouders in box 3 door de vermogensaanwasbelasting in de knel kunnen komen, juist omdat hun aandelen illiquide zijn.
- 2. alle illiquide aandelen hetzelfde belasten en dus onder eenzelfde belastingregime te laten vallen: een vermogenswinstbelasting.**
Behandel aandelen in familiebedrijven op dezelfde manier als andere illiquide aandelen, zoals aandelen in start- en scale-ups.